

Veertig jaar VPTZ

Het eigene van palliatieve zorg en wat
anderen daarvan kunnen leren

19 november 2024

Prof. dr. Andries Baart

Inleiding

Gewoonlijk is de redenering: eerst komt de op genezing gerichte zorg en als deze niets meer kan, krijgt de palliatieve zorg de vrije hand om mooie en hartelijke dingen te doen zodat mensen goed kunnen overlijden.

Inleiding

Gewoonlijk is de redenering: eerst komt de op genezing gerichte zorg en als deze niets meer kan, krijgt de palliatieve zorg de vrije hand om mooie en hartelijke dingen te doen zodat mensen goed kunnen overlijden.

Ik besteed nu aandacht aan de omkering van deze blikrichting:

- niet genezingsgerichte zorg is maatgevend en de palliatieve zorg haar sluitstuk,
- maar palliatieve zorg is maatgevend en de genezingsgerichte zorg kan daar veel van leren *als die palliatieve zorg radicaal relationeel wordt uitgevoerd, dat is: als presentie!*

Kwestie in de zorg

**Antwoord relationele palliatieve
zorg**

Les voor andere zorg

1 Kwaliteit van leven tussen kwaal- en
persoonsgericht zoeken

Kwestie in de zorg

**Antwoord relationele palliatieve
zorg**

Les voor andere zorg

1 Kwaliteit van leven tussen kwaal- en
persoonsgericht zoeken

Een bevredigende relatie vinden tot
de brekelijkheid van je bestaan

Kwestie in de zorg

Antwoord relationele palliatieve zorg

Les voor andere zorg

1 Kwaliteit van leven tussen kwaal- en
persoonsgericht zoeken

Een bevredigende relatie vinden tot
de breukbaarheid van je bestaan

Goede zorg weet van ophouden, begrijpt
waarom het in werkelijkheid draait

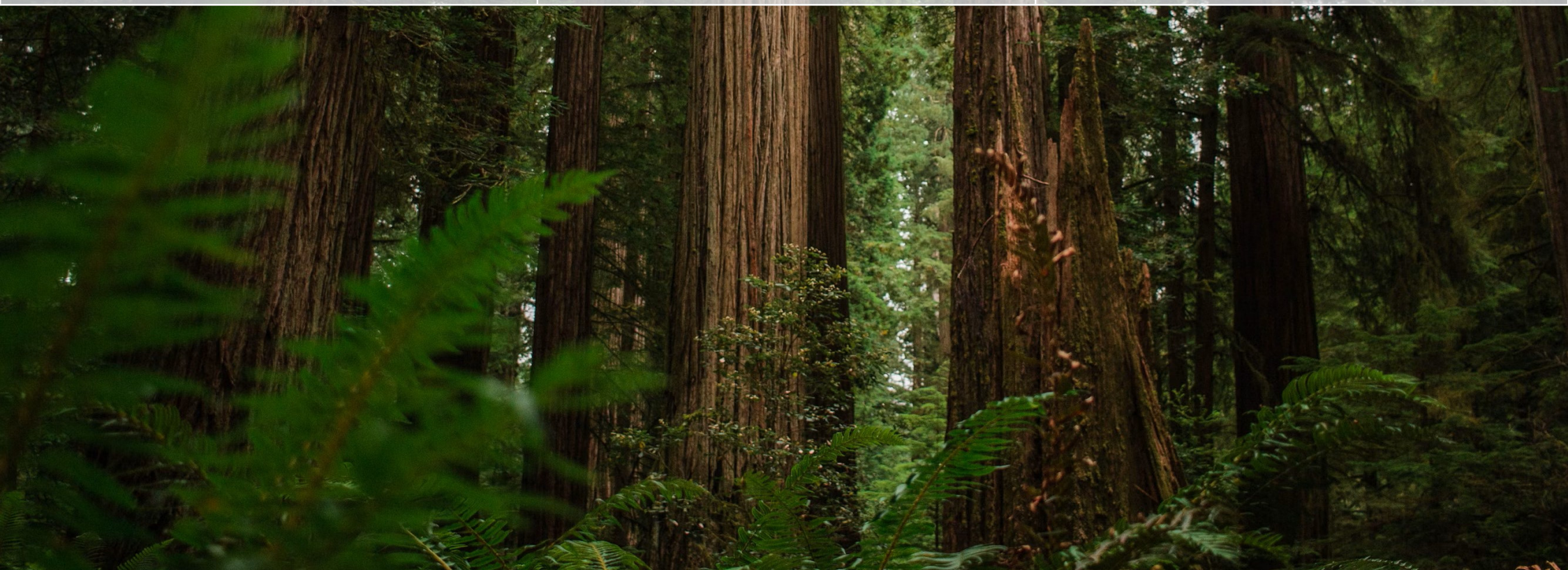

Kwestie in de zorg

**Antwoord relationele palliatieve
zorg**

Les voor andere zorg

2 Als zorggever kunnen omgaan met je
onmacht en met de tragiek van het leven

Kwestie in de zorg

**Antwoord relationele palliatieve
zorg**

Les voor andere zorg

2 Als zorggever kunnen omgaan met je
onmacht en met de tragiek van het leven

Tragiek niet zoek maken maar
bescheiden bij de ander blijven

Kwestie in de zorg

**Antwoord relationele palliatieve
zorg**

Les voor andere zorg

2 Als zorggever kunnen omgaan met je
onmacht en met de tragiek van het leven

Tragiek niet zoek maken maar
bescheiden bij de ander blijven

Recht doen door ellende als ellende te
benaderen

Kwestie in de zorg

**Antwoord relationele palliatieve
zorg**

Les voor andere zorg

3 Steeds meer inzoomen en
oorzakelijkheid zoeken

Kwestie in de zorg	Antwoord relationele palliatieve zorg	Les voor andere zorg
3 Steeds meer inzoomen en oorzakelijkheid zoeken	Ook uitzoomen en sociale (beleefde) betekenissen 'meenemen'	

Kwestie in de zorg	Antwoord relationele palliatieve zorg	Les voor andere zorg
3 Steeds meer inzoomen en oorzakelijkheid zoeken	Ook uitzoomen en sociale (beleefde) betekenissen 'meenemen'	Balanceren en inzoomen inbedden in uitzoomen

Kwestie in de zorg

**Antwoord relationele palliatieve
zorg**

Les voor andere zorg

4 De keuze van een, dominant
perspectief op wat er gebeurt

Kwestie in de zorg

**Antwoord relationele palliatieve
zorg**

Les voor andere zorg

4 De keuze van een, dominant
perspectief op wat er gebeurt

Voortdurend perspectief wisselen en
zo het geheel (beter) in beeld krijgen

Kwestie in de zorg

**Antwoord relationele palliatieve
zorg**

Les voor andere zorg

4 De keuze van een, dominant
perspectief op wat er gebeurt

Voortdurend perspectief wisselen en
zo het geheel (beter) in beeld krijgen

Tegemoet komen aan beleefde beteke-
nissen van *dit* ziek-zijn en sterven

Kwestie in de zorg

**Antwoord relationele palliatieve
zorg**

Les voor andere zorg

5 De logica en denkwijze van de experts
staan voorop

Kwestie in de zorg

**Antwoord relationele palliatieve
zorg**

Les voor andere zorg

5 De logica en denkwijze van de experts
staan voorop

Radicaal aansluiten bij en afstemmen
op de ander voorkomen mismatch

Kwestie in de zorg

**Antwoord relationele palliatieve
zorg**

Les voor andere zorg

5 De logica en denkwijze van de experts
staan voorop

Radicaal aansluiten bij en afstemmen
op de ander voorkomen mismatch

Je moet mét mensen zijn om er voor hen
te kunnen zijn

Kwestie in de zorg	Antwoord relationele palliatieve zorg	Les voor andere zorg
6 De gehoorzaamheid aan geldende regels laten prevaleren		

Kwestie in de zorg	Antwoord relationele palliatieve zorg	Les voor andere zorg
6 De gehoorzaamheid aan geldende regels laten prevaleren	Praktische wijsheid voeden om het nastrevenswaardige goede te zien	

Kwestie in de zorg	Antwoord relationele palliatieve zorg	Les voor andere zorg
6 De gehoorzaamheid aan geldende regels laten prevaleren	Praktische wijsheid voeden om het nastrevenswaardige goede te zien	Vermogen om heel specifiek te ontdekken wat nastrevenswaardig is.

Kwestie in de zorg	Antwoord relationele palliatieve zorg	Les voor andere zorg
1 Kwaliteit van leven tussen kwaal- en persoonsgericht zoeken	Een bevredigende relatie vinden tot de brekelijkheid van je bestaan	Goede zorg weet van ophouden, begrijpt waarom het in werkelijkheid draait
2 Als zorggever kunnen omgaan met je onmacht en met de tragiek van het leven	Tragiek niet zoek maken maar bescheiden bij de ander blijven	Recht doen door ellende als ellende te benaderen
3 Steeds meer inzoomen en oorzakelijkheid zoeken	Ook uitzoomen en sociale (beleefde) betekenissen 'meenemen'	Balanceren en inzoomen inbedden in uitzoomen
4 De keuze van een, dominant perspectief op wat er gebeurt	Voortdurend perspectief wisselen en zo het geheel (beter) in beeld krijgen	Tegemoet komen aan beleefde betekenissen van <i>dit</i> ziek-zijn en sterven
5 De logica en denkwijze van de experts staan voorop	Radicaal aansluiten bij en afstemmen op de ander voorkomen mismatch	Je moet mét mensen zijn om er voor hen te kunnen zijn
6 De gehoorzaamheid aan geldende regels laten prevaleren	Praktische wijsheid voeden om het nastrevenswaardige goede te zien	Vermogen om heel specifiek te ontdekken wat nastrevenswaardig is.

Kwestie in de zorg	Antwoord relationele palliatieve zorg	Les voor andere zorg
1 Kwaliteit van leven tussen kwaal- en persoonsgericht zoeken	Een bevredigende relatie vinden tot de brekelijkheid van je bestaan	Goede zorg weet van ophouden, begrijpt waarom het in werkelijkheid draait
2 Als zorggever kunnen omgaan met je onmacht en met de tragiek van het leven	Tragiek niet zoek maken maar bescheiden bij de ander blijven	Recht doen door ellende als ellende te benaderen
3 Steeds meer inzoomen en oorzakelijkheid zoeken	Ook uitzoomen en sociale (beleefde) betekenissen 'meenemen'	Balanceren en inzoomen inbedden in uitzoomen
4 De keuze van een, dominant perspectief op wat er gebeurt	Voortdurend perspectief wisselen en zo het geheel (beter) in beeld krijgen	Tegemoet komen aan beleefde betekenissen van <i>dit</i> ziek-zijn en sterven
5 De logica en denkwijze van de experts staan voorop	Radicaal aansluiten bij en afstemmen op de ander voorkomen mismatch	Je moet mét mensen zijn om er voor hen te kunnen zijn
6 De gehoorzaamheid aan geldende regels laten prevaleren	Praktische wijsheid voeden om het nastrevenswaardige goede te zien	Vermogen om heel specifiek te ontdekken wat nastrevenswaardig is.

Kwestie in de zorg	Antwoord relationele palliatieve zorg	Les voor andere zorg
1 Kwaliteit van leven tussen kwaal- en persoonsgericht zoeken	Een bevredigende relatie vinden tot de brekelijkheid van je bestaan	Goede zorg weet van ophouden, begrijpt waarom het in werkelijkheid draait
2 Als zorggever kunnen omgaan met je onmacht en met de tragiek van het leven	Tragiek niet zoek maken maar bescheiden bij de ander blijven	Recht doen door ellende als ellende te benaderen
3 Steeds meer inzoomen en oorzakelijkheid zoeken	Ook uitzoomen en sociale (beleefde) betekenissen 'meenemen'	Balanceren en inzoomen inbedden in uitzoomen
4 De keuze van een, dominant perspectief op wat er gebeurt	Voortdurend perspectief wisselen en zo het geheel (beter) in beeld krijgen	Tegemoet komen aan beleefde betekenissen van <i>dit</i> ziek-zijn en sterven
5 De logica en denkwijze van de experts staat voorop	Radicaal aansluiten bij en afstemmen op de ander voorkomen mismatch	Je moet mét mensen zijn om er voor hen te kunnen zijn
6 De gehoorzaamheid aan geldende regels laten prevaleren	Praktische wijsheid voeden om het nastrevenswaardige goede te zien	Vermogen om heel specifiek te ontdekken wat nastrevenswaardig is.

Kwestie in de zorg	Antwoord relationele palliatieve zorg	Les voor andere zorg
1 Kwaliteit van leven tussen kwaal- en personsgericht z	Een bevredigende relatie vinden	Goede zorg weet van ophouden, begrijpt waarom het in werkelijkheid draait
2 Als zorggever kun onmacht en met d	De principes van relationele palliatieve zorg zijn ook in de uitvoering, het kwaliteitsbeleid en de opleidingen van reguliere, curatieve zorg toepasselijk en gewenst.	Recht doen door ellende als ellende te benaderen
3 St	Het is de basisfilosofie van de VPTZ om palliatieve zorg goed, relationeel in te richten en uit te voeren. Daardoor heeft deze palliatieve zorg een bredere betekenis dan alleen voor stervende mensen en is ze meer dan een sluitstuk en ook meer dan een vrije ruimte waar menselijkheid zijn gang mag gaan als de curatieve zorg uitgespeeld is.	Balanceren en inzoomen inbedden in uitzoomen
4 De keuze van een perspectief op wa		Tegemoet komen aan beleefde betekenissen van <i>dit</i> ziek-zijn en sterven
5 De logica en den staat voorop		Je moet mét mensen zijn om er voor hen te kunnen zijn
6 De gehoorzaam regels laten preval		Vermogen om heel specifiek te ontdekken wat nastrevenswaardig is.

Einde